



Дејан САВОВСКИ

ЕВРОПА

VICE VERSA

БАЛКАН

Во еден од претходните текстови се обидов да дадам придонес и видување за евидентните случувања на овие простори и да го анализирам (не)оправданиот балкански скептицизам кон Европската унија, од аспект на тоа дека Европа е нужна иднина за целиот регион, како историско-политички проект, што за самите држави претставува *condicio sine kva non*, нешто како конкретен проект со јасна визија и иднина, која е неопходна и посакувана од многу земји. За да се стане членка на оваа Унија, покрај географската припадност на овој континент, неопходно е да се исполнат повеќе критериуми од областа на економијата, од политиката, од културата, од демократијата, како и почитување на основните права и слободи, односно сите правила и принципи утврдени од Европската унија. Затоа таа е една и единствена специфична творба во светот, која се одликува по својата различност на организациона поставеност и начин на функционирање како заедничка држава на множество народи, нации и култури. Поради тоа, според своите посебни карактеристики, ЕУ претставува феномен и еден вид природна множинска целина.

Меѓутоа, таа сепак претставува недорвршена творба од повеќе аспекти - политички, воен, културен, без свој единствен европски устав, без главен град. Нешто што многумина политичари и аналитичари го нарекуваат "политички неидентификуван објект". Тоа секако се должи на различните народи, култури, традиции, на меѓусебните антагонизми и конфликти од минатото и слични околности, кои претставуваат само дел од пречките кон целосно обединување. Овој проблем ќе се надмине доколку секоја од државите ги надмине илузиите за внатрешниот национализам, ксенофобија, односно кога ќе го надминат својот митски идентитет на супериорност.

Но, што е со Балканот, како нејзин составен дел и неговата евроинтеграција, е прашање на кое многу поединци, стручни лица се обидуваат да одговорат, но до вистинскиот одговор тешко се доаѓа. Не случајно, ако се направи една историска ретроспектива во насока на општествениот развој на Европа, појавата на трендот наречен ев-



**"ШТО ЌЕ КАЖЕ ИСТОРИЈАТА? ИСТОРИЈАТА, ГОСПОДИНЕ ЌЕ ЛАЖЕ, КАКО И ОБИЧНО".
БЕРНАРД ШО**



Една од европските негативни карактеристики е нејзината наклонетост, националните балкански држави да ги обвинува за вишок историја, а при тоа својата да ја заборава.

ЕУ претставува феномен и еден вид природна множинска целина.

Меѓутоа, сепак е недорвршена творба од повеќе аспекти - политички, воен, културен, без свој единствен европски устав, без главен град. Нешто што многумина политичари и аналитичари го нарекуваат "политички неидентификуван објект".

роскептицизам, можеби и не е случаен. Една од европските негативни карактеристики е нејзината наклонетост националните балкански држави да ги обвинува за вишок историја, а при тоа својата да ја заборава. Неспорен факт е дека Западна Европа својот технолошки напредок и развој го наплатила токму преку историска и културна амнезија. Можеби поради тоа реален е фактот што се плаши да погледне во огледалото на историјата, затоа што ќе го види Балканот, односно самата себе, тоа што со векови била, што многу одамна го заборавила, и не случајно го преименува терминот Балкан во Југоисточна Европа, како нов постмодерен проект, кој е рецидив на новата модерна Европа.

Заради тоа, и во овој текст основна цел ми е сите овие факти, кои се само еден сегмент од нејзиното минато, а се доволен индикатор за тоа дека судбината на европскиот идентитет денес се одлучува токму на Балканот, како последица на својата историја, и која ќе направи обид со тој проблем да се соочи, да се реши и да се префундира, за да биде можна идејата за целосно обединување. Или, пак, ќе продолжи со својата политика на негативно културно, социјално и расно стигматизирање кон балканските народи, што претставува еден вид тивок и прикриен апартхејд. Досега е забележано дека доколку некоја од овие земји сакаше да пристапи во неа, таа ќе беше одбиена, поради тоа што наводно не била демократска, а последните истражувања покажуваат дека во повеќето земји-членки има помалку ентузијазам токму заради внатрешниот недостаток на демократија на Унијата.

Балканот секогаш ќе биде дискрепантен и секогаш овие земји ќе прифаќаат и ќе одобруваат буквално сè што Таа ќе им сервира, па дури и "опис" на можни кандидати за членство, а сè со надеж дека еден ден ќе бидат вистински членки на Унијата, односно ќе го добијат местото кое вистински и природно им припаѓа. Ќе мора ли нашето минато да исчезне поради иднината на Европа? Како што стојат работите, ќе немаме избор.

На крај ќе завршам со познатата сентенца на Бернард Шо: "Што ќе каже историјата? Историјата, господине ќе лаже, како и обично".